



גליון מעדני אשר

יד"ע"י עכון מעדני אשר



גליון תתי"ג (שנה י"ז)

פרשת ראה תש"פ

האם המשתתפים בסעודת חתונה אין צריכים לתת צדקה דעוסק במצוה פטור מהמצוה?

בפרשתן ט"ו ז' כי יהיה בך אביון מאחד אחיך וגו' נתון תתן לו ולא ידע לבבך בתתן לו כי בגלל הדבר הזה יברך ה' אלוהיך בכל מעשה ידיך וגו'.

איתא בגמ' נדרים ל"ג ב"ק נ"ו דעוסק במצוה פטור מהמצוה, ולכן מי שעוסק במצוה פטור מלתת צדקה לעני, דעוסק במצוה פטור מהמצוה.

יש לחקור אלו משתתפים בסעודת חתונה ודרך העולם שבאים נצרכים לבקש כסף באמצע החתונה האם פטורים מלתת משום דעוסקים בסעודת החתונה מקיימים מצוה ועוסקים במצוה פטורים מהמצוה או אין פטורים וחיוביים לתת.

הנה בשו"ת תרומת הדשן סימן ז', ומובא במגן אברהם סימן ל"ח ס"ק ז' נשאל האוכלים בסעודת חתן וכלה, בשבת קודם המנחה, שהיא עיקר שמחת סעודות חתן וכלה באלו הארצות, והשעה עוברת לתפלת המנחה, פטורין הן מן התפלה בשביל שמחת חתן וכלה או לאו.

ומסיק: דהך מילתא תליא בפלוגתא דרברבתא, בגמ' סוכה כ"ה ע"מ ב' תניא חתן ושושביניו וכל בני החופה, פטורין מן התפלה, ומן התפילין וחיובין בק"ש, משום רבי שילא אמרין חתן פטור, וכולן חייבין, ופרש"י, פטורין מן התפלה, דבעי כוונה, ומן התפילין, משום דשכיח שכרות וקלות ראש, וחיובין בק"ש, דמצות כוונה אינו אלא בפסוק ראשון, משום רבי שילא אמרו, חתן פטור מק"ש דטריד, ושאר בני החופה חייבין, ולית להו להני תנאי העוסק במצוה פטור מן המצוה, ע"כ, ובהגהות אושרי כתב שם, דאית להו להני תנאי העוסק במצוה פטור מן המצוה, ואפ"ה חייבין בק"ש, משום דבשל יכול לכוין, בפסוק אחד, לרבנן אפילו החתן, ולרבי שילא החתן אי אפשר לו לכוין דעתו כלל, ומודה רבי שילא דבני החופה אין חייבין רק בק"ש, אבל לא בתפילין ותפילה, ולא משום דעוסקי במצוה הן, דא"כ גם מק"ש יטרו, אלא ודאי לא עוסקין במצות מיקרי, ואפ"ה פטורין מתפלה ותפילין, מטעם דפרש"י דלעיל אדרבנן. ופסק בהגהות אושרי כר' שילא, דלאו עוסקים במצות אינון, כדמוכח בספר אושרי, והשתא נראה לדברי אשרי, האידנא דבלאו הכי, אנו לא מכוונין בתפלה כולי האי, היו בני החופה חייבין בתפילה, דלאו עוסקין במצוה אינון, אבל לרש"י, דתלי טעמא דהני תנאי, משום דסברי דעוסק במצוה אינו פטור מן המצוה, ולעולם עוסקין במצות אינון, אבל לא קימ"ל הכי, כדמוכח בכמה דוכתין בתלמוד, בההיא דשומר אבידה בפרוטה דרב יוסף וא"כ לדידן, היו פטורין כעין שאילתינו אתפילת המנחה, וכן זכורני, בימי חורפי, בחתונה אחת, בת ת"ח מופלג וזקן, והוא וכמה תלמידי חכמים אחרים, היו מסובין באותה סעודה, והגיע שעת המנחה, בסוף זמנה, ואכלו וסעדו לפנייהם, ולא התפללו, רק אחד עמד להתפלל על השלחן, והאחרים תמהו עליו קצת, וכשהגיע הדברים לפני אחד מהגדולים, שילא היה שם, אמר אלו הייתי שם הייתי סומך בפשיטות אהא דתניא בגמ' דשושביני ובני החופה פטורין מן התפלה, ע"כ, וא"כ לפי דבריו לכאורה פטורים מלתת צדקה באמצע סעודת חתונה דעוסק במצוה פטור מהמצוה.

הנה בשו"ת חתן סופר סימן י"ד דן האם המיסב בסעודת חתן וכלה פטור מליתן פרוטה לעני באמצע סעודת החתונה, ומצוי דבר זה, כי עיניהם של עניים נשואות בסעודת נשואין, ואז חוזרים חלילה וגלגול חוזר משלחן לשלחן, ומפסיקין בין גברא לגברא לבקש על המחיה ועל הכלכלה, מטעם עוסק במצוה פטור מן המצוות.

ומסיק: דאף לדעת התרומת הדשן והמגן אברהם דהמיסב בסעודת חתן וכלה פטור מכל המצוות, עם כל זה אין לפטור המסובין בסעודת נשואין מלתת פרוטה לעני, ולא מבעיא לשיטות הראשונים תוס' סוכה כ"ה ע"מ א' דעוסק במצוה פטור מהמצוה רק כשאין יכול לקיים שתייהן אבל כשיכול לקיים שתייהן אינו פטור, א"כ בודאי שחייב לתת צדקה באמצע סעודת החתונה דיכול לקיים שניהם, אלא אפילו לשיטות הר"ן דעוסק במצוה פטור מהמצוה אף כשיכול לקיים שניהם, מ"מ מודה הר"ן היכי דבשל יכול לעשות שתייהן בלי טירחא כלל מחויב במצוה מקרי, וא"כ במסובין בסעודת חתן הלא אין מבטלין כלום ממצות שמחת חתן וכלה בנתינת פרוטה דעל מקומן הם יושבין והעני בא, והוא דפטור מפרוטה דרב יוסף במשיב אבידה, התם דעסוק הוא בידו לטטוח ולנעור האבידה והיא מלאכת ידים, אבל מצות שמחת חתן וכלה אין המצוה לשמחם ביד דווקא, דגם אם מיסב בסעודה, ומשמחו בדברים, לפעמים בדברי תורה המשמחים או בדברים המשמח לב שומעיהם, ואין היד פועלת למצוה זו, על כן בודאי אי אפשר לפטור המסובין ממצות צדקה.

וסיים שם: אמנם המנגנים בסעודת חתן לשם מצות שמחת חתן, ידיים עסקניות באמת פטורים מלתת אז פרוטה לעני.

האם לחתן יש ענין ומצוה מיוחדת שיתן צדקה לבילי החתונה?

איתא במדרש תלפיות ס"ק ה' ומובא בשלחן העזר חלק ב' דף י"ח חתן דומה למלך, מה מלך פותח יד לצדקה אף החתן.

וכן כתב בילקוט מעם לועז דברים כ"ב י"ג שהחתן ישתדל לחלק צדקה ביום חופתו, שהרי אחת ממעלות הצדקה שבזכותה אין האשה מפלת נפלים, ורמזו בתהלים "וצפונך תמלא בטנם ישבעו בנים" ונאמר אחר כך "אני בצדק אחזה פניך" וכן פזר נתן לאבינונים, ר"ת נפ"ל, ולכן ראוי לחתן לחלק צדקה שיהיה לו זרע של קיימא.

ועוד: שהרי החתן מתענה ביום חופתו, ואגרא דתעניתא צדקתא כמבואר בגמ' ברכות ו' ע"מ ב'.

וכן כתב בקב הישר פרק ה' כשיעשה סעודה נשואין לבניו יזהר שיהיו עניים בתוך הקרואים וישגיח עליהם בדברים נאים, ויתן להם בטוב עין ואז עליו נאמר טוב עין הוא יבורך, וגם החתן והכלה בעצמם ישימו עין טובה על העניים לכבדם, כי אם לא הזמינו עניים אזי מתעורר עליהם קטרוג המביא לידי צער ויסורים, ואם הזמינו עניים אזי הקטיגור נעשה סניגור ע"ש באריכות דברים נוראים.

ברכת מזל טוב לידידנו
העומד לימיננו בכל עת
הרה"ג רבי שמואל נוטיס שליט"א
ירושלים
לרגל שמחת אירוסיו בתו תחי' במז"ט
עב"ג הבה"ח המופלג בתויר"ש מנחם וולפין נ"ו
מבחיירי ישיבת עטרת שלמה
בנו של הרה"ג רבי דוד וולפין שליט"א
יהא רעוא שבוכות מעשיו הכבירים
יזכה לרוות נחת מכל יוצאי חלציו
ויצליח בכל אשר יפנה

גליון זה נודב ע"י ידידנו
הרה"ג יעקב נוסנצוויג שליט"א
מאנסי
מראשי קהילת צאנז
לעילוי נשמת אביו
יד ימינו ואיש אמונו של מרן בעל השפע חיים יצוק"ל
הרב החסיד אהרן יהושע
בן יעקב יהודה נוסנצוויג ז"ל
נלב"ע כ"ז אב תשע"ז
ת.נ.צ.ב.ה.

גליון זה נודב ע"י ידידנו
הרה"ג דניאל גראס שליט"א
בארא פארק
לעילוי נשמת אמו
ה"ה מרת חיה פייגא רבקה
בת הרב יהודה אריה ע"ה
נפטרה כ"ו אב ת.נ.צ.ב.ה.

איך אמרין בגמ' דמי שמעשר מתעשר הרי אין רואים את זה במציאות?
בפרשתן י"ד כ"ב עשר תעשר את כל תבואת זרעך היוצא השדה שנה שנה וגו'.

ובגמ' שבת ק"ט וכן תענית ט' ע"מ א' דרשינן מכאן עשר בשביל שתתעשר.

יש להקשות: אנו רואים במציאות הרבה שנותנים מעשר ואינם מתעשרים בפועל
שיהא להם ממון הרבה לזה, כך מקשה במאור עינים בפרשתן.

איכא כמה תרוצים:

א. ע"פ מה שאמרו בחז"ל אין אדם מת וחצי תאוותו בידו, ובעל כרחך אין הכוונה שזה אי אפשר למצוא שיהא אדם בעולם שיהא לו מדת הסתפקות, כי החוש הוא על אותן שהן במדריגות מיתה כמ"ש בגמ' ברכות י"ח רשעים בחייהם קרוים מתים, וזהו אין אדם מת די"קא וחצי, אבל צריך הרואה על האמת שלא יהיה במדריגה זו כי אם להיות לו מדת הסתפקות כמו שכתוב במשנה אבות פ"ד איזהו עשיר השמח בחלקו, שזהו נקרא עשיר באמת עבור שאצלו אין שום חסרון, אך לבא לזה המדריגה בכדי שיהיה לו מדה זו, הוא על ידי נתינת מעשר שסגולת מדה זו הוא להביאו למדריגה שיהא לו מדת הסתפקות להיות נקרא עשיר באמת כמבואר, וזהו כוונת המדרש בפרשתן "עשר שלא תחסר" שלא תטעה לומר כי כל עיקר כוונת נתינת המעשר יהיה בשביל שיתעשר בפועל בגשמי וזהו אינו כנועד שאין לך פנייה גדולה מזו ועוד שאנו רואים כמה שנותנים מעשר ואינם מתעשרים בפועל שיהא להם ממון הרבה, לזה מסיים המדרש ומפרש עשר בשביל שלא תחסר פירוש כי מה שאמרתי לך עשר בשביל שתתעשר הפירוש הוא בשביל שלא תחסר שלא יחסר לך תמיד ולא ימצא לך תמיד חצי תאוותך כמו באותן שהן במדריגות מת אלא אדרבה על ידי מצות מעשר תזכה למדת הסתפקות שלא תתחסר שידמה בעיניך תמיד שאינך חסר תמיד מכל טוב שזהו סגולת המעשר כאמור ואז תהיה נקרא עשיר באמת כמ"ש איזהו עשיר השמח בחלקו ולזה יכוון בנותן מעשר בשביל שיתעשר פירוש בשביל שיבא למדת הסתפקות על ידי קדושת מצוה זו שאין זו פנייה אלא אדרבה לשם שמים להיות זוכה למדריגה להיות שמח בחלקו ויהיה נקרא עשיר, כך תירץ במאור עינים בפרשתן.

ובזה מפרש באופן נפלא: מה דכתוב מלאכי ג' ו' ובחזונוי נא בזאת אם לא אפתח לכם וגו' והריקותי לכם ברכה עד בלי די ודרשו בגמ' שבת ל"ב ב' עד שיבלו שפתותיכם מלומר די, והנה לפי הפשוט איך ימצא זה שיהיה אדם בעולם שכשישאלו לו הקדוש ברוך הוא ברכה יאמר די, והלא אין אדם מת וחצי תאוותו בידו אך הוא כאמור למעלה ש"ע" מצוה זו יבא למדת הסתפקות ותמיד בכל מה שיתן לו הקדוש ברוך הוא יאמר די וזהו עד שיבלו שפתותיכם וכו' ר"ל עד שתבאו למדריגה זו על ידי מצות מעשר שיבלו כו' שתצאו מבחינה של אדם מת ותבאו למדריגת חי מדריגת הצדיקים, וכ"ז על ידי מצות מעשר שיש לו סגולה זו שתבא על ידי הברכה של השפעת הקדושה העליונה להיות נשפע עליו מלמעלה להיות לו מדת הסתפקות תמיד.

ב. ע"פ מה דאיתא בני יששכר מאמרי חודש סיון מאמרי ה' דבמצות מעשר דרשו חז"ל עשר תעשר עשר בשביל שתתעשר, והנה הוא על מנת לקבל פרס, ואמרו בגמ' תענית ט' א' שאסור לנסות את הש"י רק במעשר, ולמדו ג"כ מדברי הנביא מלאכי ג' ו' הביאו את כל המעשר וכו' ובחזונוי נא בזאת וכו' וטעמא בעי, אבל נלמד הדבר בדברי רבותינו עשר תעשר עשר בשביל שתתעשר, וסיים הטעם למה כזאת לעשות מצוה על מנת לקבל פרס, ואמר למען תלמד ליראה, כי סגולת ושכר המעשר היא היראה והנה עניות ח"ו מעביר על דעת קונו כמו שאמרו חז"ל ערובין מ"א ב' ודעת קונו היינו היראה דדא היא עיקרא היראה למדחל מיניה בגין דאיהו רב ושליט עיקרא ושרשא דכל עלמין זוה"ק ח"א י"א ע"ב על כן עשר בשביל שתתעשר למען תלמד ליראה, ופרס כזה מותר ומחויב לעשות, והנביא צווח ובחזונוי נא בזאת, והנה שכר היראה תורה, אם כן מחוייב מאד על האדם לעשר בשביל שיתעשר למען ילמד ליראה והעניות לא יעביירו על דעת קונו רק יירא את ה' כל הימים, ושוב כל התורה תחזור לאכסניא שלה היא יראת ה' אשר היא אוצרה כנ"ל, לפי הנ"ל אתי שפיר דלא מדובר בעשירות של כסף אלא של יראת שמים לפי הנ"ל אתי שפיר, מעוניי אשר.

ג. יש הרבה הבטחות בתורה ובחז"ל על המקיימים כל מיני מצוות, אבל בני אדם עוונותיהם גורמים שלא יבא הבטחות, ואפשר דזה כוונת הפסוק עשר תעשר וממשיך הפסוק זה רק למען תלמד ליראה רק כשיש יראת שמים ואינו חוטא אז מגיע השפע, מעוניי אשר.

מדוע מי שמעשר מקבל דווקא את הברכה של עשירות?

הנה בקדושת לוי בפרשתן כתב דבר נפלא בטעם הדבר דמי שמעשר מתתעשר: דהנה כשאדם עושה צדקה, אזי הצדקה עולה למעלה לפני הקדוש ברוך הוא. והנה על דרך משל, האדם הנותן זהב אחד או מדה אחת תבואת מעשר, כשהצדקה עולה למעלה ומסתכלין זה המעשר מאין הוא בא, והוא בא מחמת שהיה לו עשרה זהובים או עשרה מדות תבואה, ונמצא אלו העשרה זהובים והעשרה המדות כולם נכנסין במצוה זו, כי מחמת שיש לו עשרה זהובים ועשרה מדות נותן אחד זהב או אחד מדה, וזוהי זוכה לשנה הבאה שיתן י' זהובים וי' מדות מעשר, דהיינו שיהיה לו מאה זהובים ומאה מדות תבואה, ונמצא שכל התבואה שהיה לו בפעם הראשון, דהיינו עשרה מדות שממנו נתן מדה אחת מעשר, על ידי זה זוכה שבשנה הבאה יזכה שיתן ממאה מעשר, והטעם לזה, כיון שכולם נכנסין במצוה כנ"ל, וזהו 'עשר' כשתתן מעשר, 'תעשר את כל תבואת זרעך', לשנה הבאה תזכה שכפי התבואה שהיה לך בשנה העבר יהיה עתה כל התבואה מעשר כנ"ל. וזהו הרמז 'עשר בשביל שתתעשר'.

"שמונה עשר מי יודע"

- א** איזה גליון הזכיר כ"ק מרן האדמו"ר מצאנו שליט"א כמה פעמים בשולחן הטהור ומהם בראש השנה ובחג השבועות, ועל איזה גליון אמר פעם לאחד מחשובי התלמידי חכמים בצאנו בשולחן הטהור על איזה חידוש שהתפלא, לא ראית את זה בגליון הנ"ל?
- ב** איזה גליון העיד כ"ק מרן האדמו"ר מבעלזא שליט"א שמעיין בה בכל שבוע וכמה פעמים עיין בזה ברבים בביהמ"ד?
- ג** איזה גליון העיד כ"ק מרן האדמו"ר מביאן שליט"א שלומד מזה עם בניו בשולחן הטהור, וכשיצא לאחרונה ספר חדש התקשר הגבאי לומר למחבר שהאדמו"ר עיין בכל הדרך בספר?
- ד** איזה גליון פלפל כ"ק מרן האדמו"ר מערלוי שליט"א עם המחבר כמה פעמים ברבים על הנכתב בגליון?
- ה** איזה גליון העיד כ"ק מרן האדמו"ר מוויזניץ בית שמש למחבר כמה פעמים שעיין בזה יותר משעה?
- ו** איזה גליון אחד מגדולי הפוסקים בדורנו הגאון המפורסם רבי שמאי גראס שליט"א מעיר בכל שבוע?
- ז** איזה גליון התקשר הגאון המפורסם רבי נפתלי נוסבוים שליט"א למחבר לפלפל על הנכתב בגליון?
- ח** איזה גליון היה נוהג הגה"צ דוד מאיר וויס זצ"ל לומר לנכדיו אם אתה רוצים ידיעת התורה תלמדו בזה?
- ט** איזה גליון העידו הרבה חתנים שבזכות הגליון נגמר השידוך שלהם שיהיה להם חומר משובח ומרתק?
- י** איזה גליון העידה רבנית חשובה מוליאמסבורג שבעלה סבל מהמחלה הנוראה והדבר היחיד שנתן לו חיזוק בין טיפול לטיפול זה הגליון?
- יא** איזה גליון גרם לכלה מברא פארק שביקשה לאביה שהמתנה הכי גדולה לחתונה שידפיסו ספר מכל עניני נשואין שהיה במשך השנים בגליון?
- יב** איזה גליון שיהודי שעובד לפרנסתו ראה שם קושיא שנוגע לדף היומי שלמד שמצא חן בעיניו התקשר לתרום שתי מהדורות של ספרים?
- יג** איזה גליון גרם ליהודי מליקוד שחיתן שלאות הכרת הטוב שהילדים שלו גדלו בתורה בזכות הגליון הדפיס ספר לחלק בחתונה לאות הכרת הטוב?
- יד** איזה גליון שכל המגזרים קוראים בזה, דיינים, ראשי ישיבות, חסידים, לטאים, ספרדים?
- טו** איזה גליון מעת הופעתו לפני 17 שנה מוזכר במאות ספרים שיצאו בכל מקצועות התורה?
- טז** איזה גליון הוציא אחד מחשובי התלמידי חכמים שבזמננו חיבור שלם הוספות והערות על הגליון?
- יז** איזה גליון בא אבא מלונדון עם דמעות למחבר שאני חייב לך הכרת הטוב היה לי בן שלא היה לו חשקת התורה והציע לי רב חשוב תביא לו את הגליון הנ"ל ויקבל חשקת התורה וברוך השם חזר לאיתנו?
- יח** איזה גליון אברך שהדרדר מצבו הרוחני והביא לו את הגליון ושקע בזה כמה שעות ואמר אם היתי יודע שהתורה כזה מתוק לא הייתי מגיע לכזה מצב?

מערכת
"קול המעדנים"
ניתן לשמוע שיעורי המעדני אשר בהלכה ובאור שאלות הקודש בארץ ובחול
073-2951280 079-5702714 ומן קול הלשון ישיר
במספר
אפשר כבר לשמוע: מעמד מאן מלכי רבנן דקהילת המתמידים בית שמש
צוות ישיבת וויזניץ הר נוף

ובכלי יקר פרק י"ב כתב בהכאת עיר הנדחת טף ונשים ביום אחד שנראה אכזריות גדול ויש לחוש פן יהיה האכזריות קנין דבק בו ובזרעו, על כן אמר ונתן לך רחמים שתהיה רחמן בטבע על כל פנים על הבריות ובסיבה זו ירחמך ה'; וזהו שאמר ונתן לך רחמים ורחמך והרבך דהיינו שירבה את זרעך כי גם המה יהיו רחמנים כמותך.

וכן באור החיים דברים כתב על הפסוק ונתן לך רחמים ורחמך וז"ל כוונת מאמר זה כאן לפי שצוה על עיר הנדחת שיהרגו כל העיר לפי חרב ואפילו בהמתם מעשה הזה יוליד טבע האכזריות בלב האדם, כמו שספרו לנו הישמעאלים כת הרוצחים במאמר המלך כי יש להם חשק גדול בשעה שהורגים אדם ונכרתה מהם שורש הרחמים והיו לאכזר, והבחינה עצמה תהיה נשרשת ברוצחי עיר הנדחת, לזה אמר להם הבטחה שיתן להם ה' רחמים הגם שהטבע יוליד בהם האכזריות מקור הרחמים ישפיע בהם כח הרחמים מחדש לבטל כח האכזריות שנוולד בהם מכח המעשה, וכן בפנים יפות בפרשתן האריך בזה.

יש להקשות: מדוע במיתת בית דין, לא הצריכה התורה לברך את האדם שלא יתרגל לאכזריות הרי זה גם מעשה אכזרי ע"פ הטבע.

הנה הנצי"ב בהעמק דב בפרשתן כתב דמעשה עיר הנדחת גורם שלש רעות בישראל, אחד { שההורג נפש נעשה אכזר בטבע, והנה יחיד הנהרג בבית דין כבר נבחר לזה שלוחי בית דין, אבל עיר שלמה בעל כרחנו עלינו להרגיל כמה אנשים להרוג ולהיות אכזרים, השני { שאין לך אדם מאותה עיר שאין לו קרובים בעיר אחרת ומתגברת השנאה בישראל, השלישי { שנעשה קרחה ומיעוט בישראל, על זה הבטיח הכתוב שבזה שתעסוק בזה בלי שום הנאה מביזה ישוב ה' מחרון אפו, ונתן לך רחמים. מדת רחמים.

האם שוחטים ומוהלים עלולים להידבק במידת אכזריות וצריכים לעשות פעילות כדי להיגמל מזה?

הנה בשו"ת ויצבור יוסף להג"ר יוסף שווארץ זצ"ל תרצ"ו, י"ד סימן מ' אות ח' מביא בשם הרה"ק מרוז'ין זצ"ל, שהשוחט צריך להיות מכניס אורחים יותר משאר בני האדם, בהיות כי מעשה הזביחה אכזריות, אולם אם הוא כנגד זה בעל צדקה ומכניס אורחים, מוכח שעושה משום מצוות הבורא, משא"כ אם הוא בעצמותו אכזר נשקע במזלו דמאדים שנוולד בו כדאיתא במס' שבת ונעשה "אדום".

והביא שם: מעשה שהביאו שוחט לפני רב אחד שהתערעמו על כשרותו, וקודם שראה אותו הרב חקר אם הוא מכניס אורחים, ואמרו לו שלא, וידבר באלה הדברים פרשת חוקת כ' כ"א "וימאן אדום נתן את ישראל עבור בגבולו ויט ישראל מעליו", "אדום" זה השוחט שהוא ממזל מאדים, אם לא נתן את ישראל עבור בגבולו, אז "ויט ישראל מעליו" ואינו ראוי להיות שוחט.

השבוע בברית מילה לנינו של הגה"צ אברהם דירנפלד רב קהילת בעלזא בית שמש - ת"א נכד לבנו ידידנו הרב מרדכי שליט"א אמרתי דאפשר דזה הכוונה מה דאמרינן בברית "להכניסו בברית של אברהם אבינו" הרי אברהם עשה כמה מצוות שזה ע"פ הטבע אכזריות כגון לשחוט את בנו יחידו ע"פ ציוו של ה' וכן למול את בנו והוא גם בטבע אכזריות וכמו דדרשינן בגמ' גיטין ב' ע"ב ב' על הפסוק "עליך הרגנו כל היום" "זו מצות מילה" ועם כל זה אברהם היה הסמל של החסד ומצוות הכנסת אורחים ילפינן מאברהם, לכן אמרינן שכל ברית יהיה בבריתו של אברהם, שח"ו מעשה מצות מילה לא ישריש אכזריות אצל האב.

ובזה הסברתי בדרך צחות: מדוע רק בברית מילה אמרים כל כך הרבה הרחמן כדי שלא יטביע ח"ו חלק האכזריות אצל האב.

ובמדרש תנחומא פרשת תצוה איתא דבר נפלא: אמר רבי שמעון בר יוחאי בא וראה שאין חביב לפני האדם יותר מבנו והוא מל אותו וכל כך למה א"ר נחמן בר שמואל כדי לעשות רצון בוראו, הוא רואה בנו שופך דם ממילתו ומקבל עליו בשמחה, א"ר חנינא ולא עוד אלא שהוא מוציא הוצאות ועושה אותו היום של שמחה מה שלא נצטווה הוא שהכתוב אומר ואני תמיד איחל והוספתי על כל תהלתך תהלים ע"א ולא עוד אלא אדם הולך ולוה וממשכן עצמו ומשמח אותו היום.

מדור משיב כהלכה



מדור זה נודב ונערך ע"י ידידנו ר' מרדכי זיסקינד הגר שליט"א מנהטן

משיב כהלכה שינון וידיעת ההלכה - הלכות שבת
כל השאלות הם משובע ומשנה ברורה

א] חידה. היכן רמוז עשרת הדברות בפרשה?

ב] חידה. איזה עיר אינה נעשית עיר הנדחת?

ג] חידה. לשיטה אחת בראשונים דג כשר שיש לו סנפיר וקשקשת יש מצב אף שאין בו רוח חיים שאסור באכילה כיצד זה ייתכן?

ד] צ"ע לדינא. כסף קודם שהפרישו ממנו מעשר כספים האם המעות הוי כטבל או לא?

ה] צ"ע לדינא. האם מועיל ליתן צדקה עבור אחר מדין עבד כנעני, דהיינו אחד התחייב ליתן צדקה וחמיו שהוא עשיר רוצה ליתן במקומו האם יכול להפטור בזה או לא.

הלכות ענייני הזמן

ו] הגומל בקורנה. מי שנדבק והיה חולה מאומת בקורונה, אבל מצידו לא הרגיש כמעט כלום, לבד מחולשה וקצת נתפסו לו השרירים ליממה בערך, האם צריך לברך הגומל? (ואולי תלוי במח' הרבנים האם יצום בת"ב מי שהיה חולה מאומת ולא הרגיש כמעט כלום).

ז] הוונא במסכות. מי שהתפלל במקום ציבורי ללא מסיכת פנים, וראה ששוטר עומד בפתח בית הכנסת ועומד לקנסו 500 ש"ח, ופנה לחבירו וביקש ממנו שיתן לו מסיכה והוא נענה ליתן לו בתשלום של 100 ש"ח. האם יכול לתבוע זאת ממנו לאחר מכן, למרות שהפקיע את השער מחמת דוחקו של ההוא?

ח] ימין ושמאל במסיכה. יל"ע האם צריך ללבוש קודם את המסיכה על אוזן ימין ואח"כ על אוזן שמאל או שאין להקפיד בזה?

ט] עובר ליד קריאת התורה. אדם העובר ברחוב ושומע קריאת התורה, האם אסור לו להמשיך ללכת משום "ועוזבי ה' יכלו", וכמבוא בהלכה שדין זה לא נאמר דווקא על המתפללים, אלא על כל מי שנכנס לשטח ביהכ"ג, וצ"ע.

י] טעם באוכל. מי שבזמן מחלתו (של הקורונה) איבד חוש הטעם לגמרי האם מברך ברכה על האוכל לפניו?

כללי השתתפות

1. כל תשובה נכונה, אפילו לשאלה אחת תזכה את השולח להיכנס להגרלה, יהיה הגרלה על שני פרסים ע"ס 500 ₪.
2. כל תשובה נכונה על כל שאלה, הינה זכות נוספת להשתתף בהגרלה, כך שכל מי שישלח יותר תשובות לכל השאלות מגדיל את סיכוייו בהגרלה.
3. כל חודש, בראש חודש תערך הגרלה בין כל השולחים, הזוכה יידבק תשובותיו, יתקבלו אך ורק תשובות מפורטות.
4. ניתן לשלוח כל שבוע את התשובות של אותו שבוע, או עד ראש חודש.
5. שימו לב חשוב מאוד: קבלת התשובות הינה אך ורק לפקס מערכת משיב כהלכה 0775558617 או במייל meir.s1000@gmail.com נא לציין בתחילת המכתב על כמה שאלות השיבו, וכמו"כ שם מלא, כולל/ ישיבה. ועיר וטלפון וכמו"כ נא לציין על איזה פרשה השיבו. [לברורים ופרטים נוספים בטלפון 0533154010 בשעות הערב בין 8:00 ל-9:00 בלבד]. השולחים בכתב יד, בפקס, להקפיד על כתב ברור וקריא שיהיה ברור לאחר משלוח הפקס. כתב לא ברור לא יכנס להגרלה. יש עדיפות לשלוח התשובות מוקלד במייל כי כך זה יכנס בעזרה"ל לספר שיצא לאור בעתיד בל"ג. -שאר ענייני העלון לא שייכים לפקס או מייל או טלפון זה, אלא כמצויין במסגרת ע"ג העלון בעמ' ד'.

תשובות ניתן לשלוח עד ר"ה אלול

תגובות אפשר לשלוח עד יום ב' בערב

להרב אשר אנשיל שוורץ שליט"א רח" תכלת מרדכי 4/15 רמת בית שמש
לבירורים בכל ענייני המערכת, בטל: 053-3166560

מייל: m0533166560@gmail.com

פקס: 077-4448278

